

29.6.2017

Hurmeranta, Jarva

Ympäristöministeriö

Lausuntopyyntönnö 8.5.2017 Dnro YM001:00/2016

Lausunto luonnoksesta valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita koskevaksi valtioneuvoston päätökseksi

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (Vat) ovat osa maankäyttö - ja rakennuslain alueiden käytön suunnittelujärjestelmää. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on otettava huomioon maakuntakaavoituksessa ja kuntakaavoituksessa siten, että edistetään niiden toteuttamista. Myös valtion viranomaisten on toiminnassaan otettava tavoitteet huomioon ja edistettävä niiden toteuttamista (MRL 24 §).

Uudistuksen tavoitteena on, että Vat:t vastaisivat alueidenkäytön tulevaisuuden haasteisiin. Uudistetuilla tavoitteilla korvataan valtioneuvoston vuonna 2000 ja 2008 tekemät päätökset.

Kuntaliitto katsoo, että luonnoksessa valtioneuvoston päätökseksi on pääosin onnistuttu hyvin keskittymään valtakunnallisesti merkittäviin tulevaisuuden alueidenkäytön kysymyksiin. Tavoitteista on poistettu ns. hyvään suunnitteluun liittyvät tavoitteet sekä päällekkäisyydet eri lakien ml. MRL:n kanssa. Jaottelu yleistavoitteet/erityistavoitteet on poistettu, mitä voidaan pitää erittäin hyvänä.

Uudistuksessa on päädytty yleisluonteisiin tavoitteisiin. Ehdotetun kaltaiset tavoitteet antavat maakunnille ja erikokoisille kunnille mahdollisuuden aiempaa paremmin soveltaa tavoitteita joustavasti seudullisesta ja paikallisista lähtökohdista.

Tavoitteisiin ei ole otettu konkreettisia, vain tiettyjä alueita koskevia tavoitteita. Tätä voidaan pitää osin perusteltuna, koska Vat:n muotoilussa on päädytty yleispiirteisyyteen. Tavoitteiden sisältö täsmentyy tapauskohtaisesti.

Kiistaton tosiasia kuitenkin on, että Suomen menestyminen riippuu vahvojen kaupunkiseutujen kehittämisestä. Täten olisi perusteltua, että kaupunkien haasteet paremmin ilmenisivät niin alueidenkäyttöön vaikuttavista taustailmiöistä (Kaupungistuminen tarjoaa mahdollisuuksia ja luo haasteita), tavoitteiden yhteydessä esitetyistä taustaa ja tarvetta koskevista teksteistä sekä itse tavoitteista.

Kuntaliitto esittää harkittavaksi, että "toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen"- osiota täydennettäisiin. Toiseen tavoitteeseen voitaisiin esimerkiksi lisätä jatkona maininta siitä, että erityisesti kasvavien kaupunkiseutujen kehitystä tuetaan luomalla edellytykset toimivalle liikennejärjestelmälle sekä edistämällä joukkoliikenteeseen tukeutuvaa ja eheytyvää yhdyskuntarakennetta.

SUOMEN KUNTALIITTO

Jarkko Huovinen
johtaja, alueet ja yhdyskunnatAnne Jarva
kehittämispäällikkö, maankäyttö - ja kaavoitus